GAZETA KRAKOWSKA

Nro 7.

z KRAKOWA dnia 25 STYCZNIA 1829 ROKU w NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 16 *Stycznia.*

Nayiaśnieyszy Cesarz i Król postanowieniem z dnia 11/23 Grudnia r. z. nayłaskawiey mianować raczył, JP. Ignacego Turkułła, Szambelana Dworu Królewsko-Polskiego, Dyrektora naczelnego Kancellaryi Królewskiey Sekretaryatu Stanu, Radcą Stanu Nadzwyczaynym.

Postanowieniem teyże daty, JPP. Konstanty Linowski i Jan Dziekoński, Kamerjunkrowie Dworu Królewsko-Polskiego, pracuiący w Kancellaryi Królewskiey Sekretaryatu Stanu, mianowani zostali Kawalerami orderu Sgo Stanisława klassy IVtey.

Postanowieniami z dnia 18/30 Grudnia r. z. Nayiaśnieyszy Cesarz i Król raczył nayłaskawiey zaszczycić JX. Karola Diehl, Prezesa Konsystorza Jeneralnego wyznań Ewangielickich, orderem Sgo Stanisława klassy IIgiey, zaś JX. Sartori, Ajenta poselstwa Swego w Rzymie, sprawuiącego obowiązki Rektora Kościoła Sgo Stanisława, tymże orderem klassy IIciey.

Do gmachów, które w roku zeszłym ozdobiły stolicę, należy nowo restaurowany pałac Kazimierowski, teraz na bibliotekę publiczną i Liceum Warszawskie przeznaczony. Gmach ten wybudowany podług dawney architektury, miał korpus i po trzy okna skrzydłowe o 2ch piętrach, w środku zaś było tylko iedno piętro. Potrzeba pomnożenia sal na bibliotekę publiczną, podała myśl podniesienia środkowych części gmachu, również do wysokości drugiego piętra. Dokładnie obeyrzawszy gmach, przekonano się, że belki w wielu mieyscach starością i wilgocią nadpsute, potrzebuią zmiany. Zięto się więc zupełnem gmachu wyporządzeniem. Zaprowadzono nowe belki, zrównano wszystkie części gmachu do wysokości drugiego piętra, i front ozdobiono nową architekturą, w środku wymurowano wspaniały na kolumnach przysionek. To zaś na szczególnieyszą uwagę zasługuie, że mimo robot mularskich, nie ruszono xiążek z mieysca, których pakowanie i ułożenie na powrót, byłoby długi czas zabrało, i zniewoliło do zamknięcia przynaymniey na dwa lata sali na czytanie dzieł przeznaczoney. Zabito więc wszystkie szafy deskami, i tak uskuteczniono robotę. Przybyło teraz sześć obszernych sal i trzy pomnieysze pokoie, w których pomieszczą się te xiążki, które dotąd dla braku mieysca st

sami leżały. Z całey postaci dawnego gmachu pozostała ieszcze kopuła i orzeł unoszący się nad nią. W roku bieżącym zmienić maią kopułę, i zastosować ią do nowey archi tektury gmachu.

Dyrekcya Mennicy Królestwa Polskiego.

Podaie do powszechney wiadomości, iż dostrzeżone zostały, w cyrkulacyi fałszywe 10 groszówki pod rokiem 1827, dość łatwe do poznania po kolorze czerwonym miedzi, który się w wielu mieyscach a szczególniey wypukłych, z obudwòch stron przebiia, oprócz tego; litery napisu są za cienkie, niewydatne, i nierówne, srebro w tych 10groszowkach iest nieiednakowey próby zawsze iednak daleko podleysze, niż być powinno, i wartość iedna sztuki, tylko około 3 groszy wynosi. Wzywa się wszelkie władze skarbowe i policyyne do dawania baczności na kurs tego rodzaiu pieniędzy, dla ochronienia skarbu i publiczności od szkody, tudzież dla wymierzenia kary na fałszerzów.

W Warszawie d. 2 Stycznia 1829 r.

Dyrektor, Kontroler jeneralny,
Bieńkowski, Karol *Hoffmann*.

Wyciąg z listu z Gdańska otrzymanego na dniu onegdayszym:

Z ścisłego obliczenia wszelkich zapasów zboża u nas znaydniącego się, pokazuie się daleko więcey pszenicy, która się znayduie w szpichrzu, niż dotychczas mniemano.

Z końcem 1827 roku	
Pozostawało - -	Łaszt: 22,978
W przeciągu 1828 roku	
Przybyło - - -	Łaszt: 22,514
Razem Łasztów	45,492
Wywieziono tegoż roku	
	32,878 Łaszt:
Spotrzebowane w mieście	1,257 — Łaszt: 34,135
Pozostałe z początkiem 1829 r.	Łaszt: 11,357

Między temi iednak iest 3500 do 3800 Łasztów iuż sprzedanych, a zatem pozostaie ieszcze 7 do 8000 do sprzedania.

Mąki wywieziono w roku zeszłym do 7400 beczek.

Kurs Listów Zastawnych.
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.
Za Sto złotych w Listach Zastawnych.

Żądano	zł: 85	gr. 10
Płacono	— 85	— 5

W Warszawie dnia 16 Stycznia 1829 r.

Z Petersburga d. 17 Grudnia D. K.
(Z Dziennika Petersburgskiego.)

N. Cesarz Jmość udaruiąc Jenerała Gubernatora Woiennego Petersburgskiego Goleniszczewa-Kutuzowa brylantowami znakami orderu S. Alexandra Newskiego, raczył wydać do niego następuiący reskrypt:

Pawle Wasilewiczu!

„Znana Wam iest szczególna życzliwość, iaką dla Was mamy, oraz poważanie, iakie Wam ziednały długie wasze usługi, tak odznaczaiące się we wszelkich stosunkach. Pragnąc Wam dać nowy dowód życzliwych Naszych ku Wam chęci, nagrodzić ciągłe wasze prace w sprawowaniu obowiązków Jenerała Gubernatora Woiennego Petersburgskiego, udarowaliśmy Was brylantowemi znakami orderu Sgo Alexandra Newskiego, które przesyłaiąc rozkazuiemy Wam nosić ie według statutów. Zostaiemy Wam życzliwi.„

(podpisano) MIKOŁAY.

W Petersburgu
dnia 5 Grudnia 1828 r.

Reskryptem z dnia 6 b. m. N. Cesarz Jmość raczył ozdobić Wielkim Krzyżem orderu 8go Włodzimierza drugiey klassy, Taynego Radcę Lindestrema, zwyczaynego Lekarza J. C. Mości.

List prywatny z Jass, pisany na początku bieżącego miesiąca, zawiera następuiące wiadomości:

"Od czasu, iak w mieście tuteyszem główna kwatera Rossyyska założoną została, wielki tu ruch panuie. Handel nabiera czynności; codziennie przybywa mnóstwo towarów, które łatwy i korzystny pokup znayduią. Wszystkie wiadomości od linii stanowisk naszych są nader zaspokoiaiące. Po mrozach, które w przeszłym miesiącu dokuczały, nastąpiło łagodnieysze powietrze, które związki ułatwia. Transporta żywności dla woyska przybywaią codzień do Warny.,,

Donoszą z Troicka pod dniem 9 Listopada: iż od dnia 24 Październikia do 6 Listopada, wyszła ztamtąd do Bucharyi karawana z 2667 wielbłądów złożona, a różnemi towarami wartości 393,054 rubli.

— Dnia 21. —

Reskryptem z dnia 6 b. m. raczył N. Cesarz Jmć dać znaki dyamentowe orderu S. Anny 1wszey klassy Jenerałowi Majorowi Szulmann, Vicedyrektorowi wydziału artyllery.

Reskryptami z dnia tegoż N. Cesarz Jmć raczył mianować Kawalerami orderu S. Anny pierwszey klassy:

Radcę Taynego, Senatora Arseniewa, na okazanie Monarszego zadowolenia z długoletniey iego służby; tudzież

Dyrektora Kancellaryi Jenerała Dyżurnego Głównego Sztabu J. C. Mości czwartey klassy Noińskiego, w nagrodę odznaczaiącey się gorliwością i czynnością służby.

Dnia 19 b. m. raczył N. Pan wydać do Kantoru Dworu Ukaz, którym uwolniony od służby Kapitan jazdy gwardyi Hrabia Jan Lambsdorff, syn Jenerała jazdy Hrabiego Lambsdorff, byłego Instytutora N. Cesarza Jmci i J. C. M. Wielkiego Xięcia Michała, został mianowany Szambelanem, z pozostawieniem go przy Jenerale Gubernatorze Margrabim Paulucci, i przeyściem do służby cywilney w stopniu Radcy Dworu.

N. Cesarz Jmć raczył dać medal srebrny do noszenia na wstędze orderu S. Włodzimierza i nagrodę pieniężną podofficerowi Dondynowi z 37mey kompanii rzemieślników woyskowych, który będąc w Kotynie, uratował dnia 13 Lipca r. b. z niebezpieczeństwem własnego życia, młodą żydówkę tonącą w Dniestrze.

Z *Odessy d.* 15 *Grudnia D. K.*
(Z Dziennika Odeskiego.)

Woyskowi chorzy i ranni znayduiący się tu, widzieli niedawno nowy dowód pieczołowitości o nich N. Cesarzowey Jeymości. Jenerał Adjutant Adlersberg przysłany z rozkazu Jey Cesarskiey Mości przywiózł Gubernatorowi miasta szarpie dla naszych szpitali, robione własnemi Jey Cesarskiey Mości rękami.

Minister marynarki z rozkazu N. Cesarza Jmci przesłał Jenerałowi Gubernatorowi naszych prowincyy, flagę, banderę i chorągwie kitaykowe, ozdobione herbami rodainy Hrabiów Woronzow. Ozdoby te przeznaczone są dla małego iachtu zwanego Miły, który tyle razy zadziwiał nas lekkością swoią w biegu.

Jenerał Major Adjutant Strakałow, Gubernator Woienny Tyfliski, przybył tu onegday. Wyiechał on nocy zeszłey, udaiąc się na mieysce swoiego przeznaczenia.

)s(

Z Jass donoszą, iż Marszałkowa Hrabina Witgenstein bawi tam od dni kilku. Wszystkie Damy pośpieszyły oddać iey swoię uniżoność nazaiutrz po iey przybyciu.

Od dnia 19 Listopada do 5 Grudnia zawinęło do portu naszego z Galaczu 6 statków kupieckich z winem, orzechami i różnemi towarami. W tymże czasie brygantyna Austryiacka wypłynęła ztąd do Stambułu z żelazem i świecami łoiowemi. Wysyłanie morzem żywności dla woyska trwa nieustannie. Wczoray wypłynęło z Odessy do Warny 15 statków ładowanych sucharami.

Z Tyflis d. 27 Listopada.

Jenerał Hrabia Paszkiewicz postanowił wzmocnić oddział woyska działaiący w Baszostwie Baiazetskiem. W tym celu rozkazał wyruszyć woysku zaymuiącemu obwód Choi, pod dowództwem Jenerała Pankratiewa. Władza nad pozostałem w Choi woyskiem, tudzież zarządzenie tamteyszym obwodem, poruczone zostały Pułkownikowi Szweeow. Jenerał Pankratiew przybył dnia 17 Listopada do Baiazet, i obiął dowództwo lewego skrzydła czynnego woyska. Przybycie świeżych posiłków do Baiazet skłoniło Turków, iż unikali spotkania się z naszym oddziałem, a nareszcie cofnęli swoie woysko do Erzerum i Musz, które nawet, iak mniemaią, z powodu wzrastaiącego zimna rozpuszczone zostało na zimowe kwatery. Z innych obwodów Tureckich, zaiętych orężem Rossyyskim, odbieramy naypomyślnieysze wiadomości pod względem panuiącey tam dotąd zupełney spokoyności.

Z Paryża d. 8 Stycznia.

Wczoray odbyła się rada Ministrów pod przewodnictwem Króla, na którey Hr. La Ferronays dla słabości nie znaydował się. Słabość iednak iego nie pociąga za sobą żadnych następności.

Xiążę Orleanu z rodziną swoią iadł d. 6 b. m. obiad u Króla. Stół był nakryty na osób 17. Odbyła się razem podług dawnego zwyczaiu uroczystość bobowa. Bob dostał się Xiężniczce Valois, córce Xięcia Orleanu, która wybrała J. K. M. na Króla.

Liczbę osób, które tu żyią z teatrów podaią do 15,000. Pomiędzy któremi 2294 aktorów, śpiewaków lub tanieczników, 100 dyrektorów sceny i orkiestry, suflerów, i t. d.

Z Morei nadeszły list pod dniem 19 Grudnia donosi: P. Legouville, adiutant Ministra woiennego, przybył do Navarino; w skutku przywiezionego przez niego rozkazu czyniono przygotowania do odesłania do Francyi chorych żołnierzy i tych, którym czas słuzby upłynął. Pułki 45 i 46 powrócą z tymże konwoiem do Francyi, którym dowodzić będzie Jenerał Higonnet i stanowić będzie blizko trzecią część całey wyprawy. — Dnia 17 Grudnia Pułkownik Lahitte i Kapitan artyleryi Rousseau przybyli do Koron, i Grecki Jenerał Nikitas przyiął ich do swego mieszkania, ale gdy mieli się kłaść spać wybuchnął ogień w kominie, pękła belka i powała izby spadła na Kapitana Rousseau, który bez zmysłów wyciągniony został z gruzów i wkrótce skonał. Pułkownik i Nikitas cudem tylko wyratowanemi zostali.

Poselstwo PP. St. Leger i Gros do Egiptu dla wykupienia Greków z niewoli, naypomyślniey poszło: W Alexandryi i Kairze wrócili 5 do 600 nieszczęśliwym wolność. Około 50 sierot będzie do Francyi zawiezionych i Król oświadczył ponieść koszta ich wychowania.

Nowy Dziennik Paryzki zawiera list z Lizbony pod dniem 22 Grudnia od znaczącey

osoby, która nie chce bydź wymienioną, zaprzeczaiący śmierci Don Miguela. Przyznaie iednak, iż znayduie się w wielkiem niebezpieczeństwie i spisek woyskowy codziennie się wzmaga. Spiskowi postawić chcą na czele Jenerała d' Avilez. — Kuryer Francuzki donosi, iż ma niezawodną wiadomość, że Don Miguel znaydował się dnia 18 Grudnia w wielkiem niebezpieczeństwie. Dziennik zaś *Messager* zapewnia, iż Lizbońska Gazeta Dworska z dnia 24 Grudnia donosi, że z powodu wyzdrowienia Don Miguela była u Dworu wielka gala. Następna poczta rozwiąże pewnie tę wątpliwość.

Wywóz płodów z Francyi do Lewantu wynosił przed rewolucyią 25 mill. 600,000 Fr. teraz tylko 18 mill. Anglia wywoziła swych płodów w owym czasie do portów Lewantskich zaledwo za 1 mill. 200,000 Fr. a teraz za 35 mill. To zdaie się ztąd pochodzić, że do Francyi zabroniony był przywoz wolny i iedwabiu z Lewantu, a do Anglii dozwolony za płody kraiowe. Marsella, naybliżey Neapolu leżąca, dostarcza tylko Sycylii trzecią część iey potrzeby cukru; Anglia zaś, chociaż odległeysza, dostarcza resztę. To pochodzi ztąd, że do Anglii wchodzi z wszystkich części świata cukier, którego do Francyi niewolno wprowadzać. Za rządu Cesarskiego wychodziło z Marselii przeszło 69,000 skor garbowanych do różnych okolic Włoskich, a teraz zaledwo 30,000, z powodu, że Piemont zabronił wprowadzania towarów Francuzkich, ponieważ iego nie są do Francyi wpuszczane, i że Neapol nałożył wielkie cło na tego gatunku towary. Okoliczność ta wpływa na nasz handel do południowey Ameryki, i dla tego, że mniey skór surowych z Brazylii, Buenos-Ayres, Mexyku, i t. d: sprowadzamy, zmnieyszył się także odbyt naszych płodów.

List z Alexandryi pod dniem 24 Listopada wyraża: "Handel Francuzki upada codziennie w swoim znaczeniu w Lewancie. Główną tego przyczyną iest monopolium Vicekróla, który cały handel pod siebie pogarnął, który wszystkie płody od rolników za samowolną cenę odkupuie i podług upodobania stanowi ich cenę.

Vicehrabia Rochefoucauld zapewnił rodzinę zmarłego Picard, iż N. Król po oycowsku obmyśli los iego córki.

W dniu Nowego Roku umarła w zamku St. Just wdowa po Marszałku Brune.

W Bajonie zawiązało się towarzystwo Dam, które w zimowych wieczorach schodzą się na gry i zabawę. Statuty tego towarzystwa były przy zamkniętych drzwiach ułożone, z których nic więcey dotąd niewiadomo, iak tylko, że każda kobieta przyprowadzić z sobą może męża, ale ten nie może nic w towarzystwie rozrządzać.

W Falaise założyło się dnia 28 Grudnia dwóch braci, który z nich więcey wypiie wódki. Jeden z nich wypił dwie kwarty, a drugi trzy i dla ochłodzenia się wskoczył w płynącą około tego mieysca rzekę Orte, z którey go umarłego wyciągniono.

W wielu powiatach departamentu wyższych Pireneow pokazuią się psy wściekłe.

Rachuią, iż w 32 mill. ludzi we Francyi znayduie się przeszło 5 mill. żebraków. Przeszło 3 mill maią zaledwo na miesiąc żywność. Oprócz tego rachuią w całem Królestwie 130,000 złodziciów i włóczęgów, i 150,000 więźniów. Widok podczas teraźnieyszey zimy przy nader wielkiey drogości żywności iest dla ubogiey klassy ludzi bardzo smutny.

Gazeta Codzienna wystawia iako treść monarchiczney swoiey zasady pamiętne słowa Ludwika XIV: *L'etat ce moi!* (Kraiem iestem ia!)

Z Madrytu d. 30 Grudnia.

Rodzina Królewska, wyiąwszy Infanta Franciszka i iego rodzinę, który tu pozostał, mieszka ciągle w naylepszym stanie zdrowia w Pardo. Dwór zawdzieie dnia 2 Stycznia r. p. (przy ukończeniu się żałoby po zmarłey Królowey Saskiey) na 3 tygodnie żałobę po zmarłey Cesarzowey wdowie Maryi Fedorownie.

Ministrowie Ballasteros i Calomarde, którzy oddawnego czasu różnili się z sobą, z obawy Ugartego poiednali się nakoniec.

W Biskai, Nawarze i Arragonii podniosła się cena zboża z powodu wywozu do Francyi i Anglii.

Z Gibraltaru piszą, że pomnieysza się zaraźliwa choroba, i dnie 15 Grudnia nie znaydowało się iuż iak 41 chorych, a umarłych 23. Gdy nastąpiło chłodne powietrze, spodziewaią się, iż z końcem roku zupełnie ustanie choroba.

Z Lizbony d. 20 Grudnia.

Wszystko tu zdaie się bydź przygotowanem do powstania, które iest co chwila oczekiwane. Nigdy nie było większego poruszenia iak teraz: młodzieńcy chodzą uzbroionemi w pistolety, sztylety i inną broń i zdaią się oczekiwać tylko znaku do powstania. Cała rzecz ma coś osobliwego: każdy wie o taiemnicy i mówi o niey z otwartością. Głównym celem poruszenia bydź ma postawienie na czele rządu Maryi Izabelli iako Rejentki Donna Maryi II. Wszystkie stronnictwa iuż się w tey mierze porozumiały, i chcą tylko wprzód zniszczyć zamachy stronnictwa Apostolskiego. W dniu gdy Donna Marya będzie Rejentką ogłoszona, ma także bydź śmierć Don Miguela oznaymiona. Zapewniaią, iż tego rana wyszedł rozkaz do zamknięcia teatrów, wczorayszé iednak zayście w teatrze w San Carlos okazuie iak daleko stronnictwo Don Miguela upadło. Było benefisowe wystawienie i teatr był do natłoku zapełniony. Po pierwszym akcie oba synowie Sekretarza stanu Cypriano, którzy do przesadnych stronników należą, wykrzyknęli zwyczayny *Vivat* i żądali, aby hymn na cześć Miguela był odśpiewany, lecz powszechna nastała cisza i musieli zaprzestać krzyczeć.

Roziątrzenie pomiędzy liniiowemi woyskami i ochotnikami Królewskiemi iest nader wielkie, i codziennie zachodzą pomiędzy niemi kłótnie. W wieczór nikt nie śmie z domu swoiego wychodzić, ponieważ pospólstwo przeciąga z kiiami po ulicach. Kilku officerów z osady zam San Jorge zostało oddalonych; okręty i artylerya stoią ieszcze przed tym zamkiem.

Anzeatycki Konsul został iuż z więzienia uwolniony, ale Angielscy Vicekonsulowie trzymanemi ieszcze są w Algarve i Viana. Jenerał Pego umarł w więzieniu. Dobra znayduiącego się teraz w Anglii Don Jose Xavier, który był Ministrem woiennym podczas przybycia tu Don Miguela w Lutym roku zeszłego, sprzedawane teraz są przez publiczną licytacyią.

Z Londynu d. 7 Stycznia.

Onegday młoda Królowa Portugalska odwiedziła JJ. KK. Wysokości Xięztwo Klarencyi w Bushy-Park, i była prawie z takiemi samemi formalnościami iak od Króla w Windsor przyięta. Xiążę i Xiężna Klarencyi w prowadzili wysoką odwiedzaiącę przy assystencyi całego Dworu do pokoiów. Około godziny 12 zastawione zostało śniadanie. Królowa zabawiła w Bushy-Park do godziny 4 z południa, potem powróciła z swoim orsza-

kiem do Laleham, a assystuiący iey Posłowie Portugalski Margr. Palmella i Brazyliyski Itabajana poiechali do miasta.

Poseł Francuzki, Xżę Polignac, miał wczoray długą naradę z Hr. Aberdeen.

Wczoray rano nadeszły do wydziału spraw zagranicznych pisma pod dniem 23 Października z Buenos-Ayres i Brazylii. Słychać, iż Cesarz nim przedsięwezmie stałe postanowienie oczekiwał na list od Margr. Barbaceny i deputacyią od Portugalczyków. Rząd Brazyliyski zaciąga pieniądze; podług iednych na podróż Cesarza do Europy, a podług drugich na utrzymanie iego córki w Anglii.

Margr. Anglesea iest z Namiestnikowstwa z Irlandyi odwołany. Następca iego nie iest ieszcze mianowany.

Okręty Królewskie Rager i Nimrod odpłynęły z Portsmutu z taynemi zleceniami.

Konsul nasz Mathews zwołał do siebie dnia 22 Grudnia wszystkich w Lizbonie mieszkaiących kupców Angielskich. — Listy kupieckie podaią liczbę uwięzionych w Lizbonie osób do 10,000.

Dnia 2 b. m. odpłynęło z Plimut 600 liniiowych Portugalskich żołnierzy. Jenerał Saldanha miał nazaiutz z officerami odpłynąć. Woyska te maią żywność na 90 dni, ale żadney broni. Przeznaczenie ich nie iest wiademe. Ochotnicy i niższi officerowie odpłyną, iak tylko przewozowe statki będą dla nich przysposobione.

Na posiedzeniu Związku Katolickiego dnia 1go b. m. P. O'Connel mówił z wielką pochwałą o Margr. Anglesea, na którą zganił się P. Sbiel. Ostani mówił z zadziwieniem o Xciu Wellington, który upatruie teraz trudność w przypuszczeniu Katolików do praw obywatelskich, gdy sam przed 36 laty, iako ieszcze Welesley w Irlandskim Parlamencie radził Koronie przypuszczenie wszystkich obywateli do równych praw. "Bydźże to może (mówił daley) aby bohater mężny na placu boiu tak był boiaźliwym w gabinecie? iakże pogromca Napoleona drżeć może przed P. Peel? Lecz pominmy to, móy szlachetny Xiążę, żaden grób nie iest dosyć obszerny i głęboki do pochowania spokoynie sprawy Katolików, niesprawiedliwość względem wielkiego ludu zawsze mieć będzie zmartwychstanie (Oklaski) Nie, nigdy wystawiony niemoże bydź grobowiec; tu leży sprawa Katolików, którą Wellington zrządził. Irlendczyk zapomnieć może swoiego obowiązku o oyczyznie woiownik o honorze, ofiara nigdy prawa swoiego nie utraci.„ Na wniosek P. O'Connell list Namiestnika pięknie wydrukowany zawieszony został ze szkłem w sali posiedzeń. — Gazeta Sztandar pisze z tego powodu, iż ieśli P. O'Connelle odważy się zasiąść w Parlamencie, tedy będzie do Newgate (więzienia kryminalnego) zaprowadzony.

Ośmdziesiątoletni Biskup Norwichu, Robert Bathurst, dostawszy pomięszanie zmysłów, poderznął sobie brzytwą gardło.

Gazeta Plimutska pisze, iż w Rio-Janeiro postrzeżono przylepioną na murze kartkę, wyrażaiącą: "Brazyliianie bądźcie bacznemi! Brat Cesarza obalił konstytucyię Portugalską!„ Cesarz kazał sobie tę kartkę przynieść i dopisawszy na niey: "Ta ręka, która nadała konstytucyią, potrafi ią także utrzymać„ i kazał kartkę na dawnem mieyscu przylepić.

List z Stambułu wyraża: "Rossyianie zamykaią Dardanelle 3 liniiowemi okrętami i 2 fregatami. Znayduiąca się w porcie flota Turecka iest dosyć liczna do spotkania się

z Rossyianami, lecz brakuie iey maytków. Turcy posiadaią 5 liniiowych okrętów, kilkanaście fregat, mnieyszych woiennych okrętów i łodzi bombardierskich. W Smirnie odkryty został spisek; chciano zapalić miasto i wszystkich Franków (Chrześciian) wymordować. W skutku tego odkrycia ucięto głowy 5 osobom. Turcy zatrzymuią wszystkie Angielskie okręty, ażeby dowozem nie wspierały Rossyianów. Stambuł ma tylko bydź na 4ry miesiące w żywność opatrzony. Na wyspach Archipelagu; da się wkrótce czuć niedostatek żywności; na wyspie Mitelene iuż go zaczynaią doznawać. Sułtan nie przyymuie od swych Ministrów żadney propozycyi do ugody.,,

Z Vera-Cruz piszą pod dniem 16 Listopada: Usiłowania Jenerała Santa Anna nie pociągaią za sobą żadnych skutków, i o iego stronnictwie mówią z oboiętnością. Na czele 600 ludzi wszedł do Oajaca; lecz poszło za nim 2000 rządowego weyska. Związek nasz z Mexykiem nie iest przez te poruszenia przerwany.

List z Laguayra pod dniem 16 Listopada donosi: Bunt w Bogota uważaią tu za ostatnie wysilenie przeciwnego porządkowi stronnictwa. Jenerał Santander zawsze ieszcze trzymany iest w więzieniu. Oba iego adjutanci zostali wygnanemi. Spiskowi zebrali się w nocy dnia 25go w domu Tejady. Podług domysłu niektórych osób Santander wiedział o spisku, ale do niego nienależał. Potęga Boliwara iest mocniey przez to zdarzenie ugruntowana. Jenerał Paez oczekiwany iest dziś w Karakas, gdzie zupełna panuie spokoyność.

Z Bruxelli d. 6 Stycznia.

Onegday przybył tu Margr. Trazegnies z Rzymu z pismem od naszego tam Posła Hr. Celles.

Uwolnienie Xięcia Gustawa, syna byłego Króla Szwedzkiego, z służby w naszym kraiu iako Jenerała Majora, zdaie się razem zapowiadać rozeyście się małżeństwa z Królewną naszą Maryianną, do czego oprocz innych okoliczności sama przyłożyć się miała.

P. Louis, właściciel na Jawie, ogłosić kazał w tameczney Gazecie, że to iest potwarzą, iakoby okrucieństwo tamecznych Europeyskich właścicieli było przyczyną rewolucyi, przeciwnie kraiowcy uciekali przed prześladowaniem władców do Europeyczyków, którzy ich zawsze zasłaniali. P. Louis dał przeszło 1000 takowym rodzinom w swoich posiadłościach schronienie i pożywienie.

W Amsterdamie umarł w tych dniach Suyek, ozdoba sceny Hollenderskiey.

Od brzegów niższey Elby d. 9 Stycznia.

Jakkolwiek niewielkie były mrozy, upadły iednak śnieg zrobił tak wielką krę na niższey Elbie, iż tak przybywaiace, iako też odeszłe okręty musiały bydź do brzegu przyciągane. Zresztą żegluga z Hamburga do Lubeki, &c. nie iest ieszcze przerwana.

Handel żytem w Kopenhadze, mimo nadchodzącey zimy iest ciągle znaczny: spekulanci Duńscy zakupić mieli w ościennych prowincyiach Szwedzkich znaczną ilość żyta, które z tamecznych portów prosto do Francyi i Anglii wysełaią.

N. Król Jmć Szwedzki nakazał w roku następnym zakupić pewną liczbę owiec Elektorskich w Niemczech, a właścicielom stad owiec dozwolił wprowadzać barany do ulepszenia tychże.

— 29 —

DODATEK
DO Nro 7.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 25 STYCZNIA 1829 ROKU w NIEDZIELĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porównania zredukowany na 0° Reaumira.

Dzień godzina	Barometr z reduk: na 0° R.	Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Stycz:	cali lin:	stopnie	stop:			
god: 7	27 7, 738	—20. 6	85	żaden	Pogoda	
12	„ 7, 502	—15. 0	78	„ „	„ „	
20. 3	„ 7, 162	—15. 2	78	„ „	„ „	
9	„ 7. 153	—17. 4	85	„ „	Pochmurno	
7	27 6 944	—17. 6	86	Połn: Za. słaby	Pochmurno	
21. 12	„ 6, 936	—11. 0	77	„ „	„ „	Snieg.
3	„ 7, 011	—12. 4	78	Wschodni słaby	„ „	
9	„ 7, 599	—19. 2	83	„ „	Chmury	
7	27 7, 771	—23. 4	85	żaden	Pogoda	
22. 12	„ 7, 469	—17. 6	79	Wschodni słaby	„ „	
3	„ 7 112	—16. 4	80	„ „	„ „	
9	„ 6 842	—22. 2	85	„ „	„ „	
7	27 4, 372	—15. 0	89	Wschodni mocny	Pochmurno	Snieg.
23. 12	„ 3, 471	—11. 3	80	„ średni	„ „	
3	„ 3, 125	—10. 7	81	„ „	„ „	
2	„ 2, 609	—11. 4	90	„ słaby	„ „	

J. K. Steczkowski, A. O. A.

— *Z Krakowa.* —

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI
w SENACIE RZĄDZĄCYM
Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu.

Podaie do powszechney wiadomości, iż ś. p. Kajetan Wytyszkiewicz, były Inspektor Przychodów i Skarbu przy Rządzie Rzeczypospolitey Krakowskiey, Testamentem własnoręcznie w dniu drugim Czerwca 1828 r. sporządzonym, dla Instytutów kraiowych poczynił następuiące Legata:

1) do Kościoła N. P. Maryi *a* Pierścień szafirowy dyamentami obsadzony *b* Obicie

zielone axamitne z tego pokoiu, w którym Testator sypiał ç pałasz pozłacany, tudzież d zł. Pol. 1000 na muzykę i drugi 1000 zł. Pol. dla ubogich przy tymże Kościele będących, a to na Kamienicy pod Nrem 493.

2) dla Zgromadzenia XX. Kapucynów Konie browarniane.

Senat więc Rządzący na przedstawienie Prezesa Sądu Appellacyinego Uchwałą swą w dniu 21 Listopada 1828 r. do Nru 4389 D. G. S. zapadłą, wspomnione Legata w myśl Art: 910 Kodexu Cywilnego stwierdziwszy, czyn tak wspaniałomyślny Testatora pochwalając, przez Dziennik Rządowy i Gazetę do powszechney wiadomości podać polecił.

W Krakowie dnia 15 Stycznia 1829 roku.

Senator Prezyduiący: *Sobolewski.*

Konwicki, Sekr: Wydz.

Wydział Spraw Wewnętrznych i Policyi w Senacie Rządzącym

Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu.

P. Kunegunda z Szczepanowskich 1mo Voto Puszetowa 2do Herburtowa, Testamentem swoim w dniu 26 Lutego 1828 r. zdziałanym, zrobiła Legat 5000 zł. Pol. z wsi Woycieszyc w Woiewództwie Sandomierskiem, Królestwie Polskiem położoney do zapłacenia przypadaiących Bractwu Miłosierdzia i Banku Pobożnego na jałmużny dla ubogich wstydzących się żebrać; Senat Rządzący na przedstawienie Prezesa Sądu Appellacyinego Uchwałą swą w dniu 5 Grudnia 1828 r. do Nru 4699 D. G. S. zapadłą, Legat w mowie będący w myśl Art; 910 Kodexu Cywilnego zatwierdziwszy, czyn tak miłosierny Testatorki pochwalaiąc, do powszechney wiadomości podać polecił. — W Krakowie d. 19 Stycznia 1829.

Senator Prezyduiący: X. *Łętowski.*

Konwicki, Sekr: Wydz.

Z Wiednia d. 7 Stycznia.

N. Pan naywyższem swoiem postanowieniem z dnie 24 Grudnia 1828 rozkazał połączyć Galicyyską administracyią ceł, z administracyią tabaki i stępla; i c. k. Radcę nadwornego przy Galicyyskiem Gubernijum, Józefa Hohn, przez szczególne zaufanie w iego zdolności i okazaney gorliwości, raczył mianować Przełożonym tych połączenych administracyi.

N. Pan raczył nayłaskawiey mieysce Dyrektora cesarkiey galeryi obrazów w Wiedniu i Burgrabiego zamku cesarskiego w Belwederze, uwolnione przez śmierć Józefa Rebell nadać nayłaskawiey Piotrowi Krafft, nadzwyczaynemu Professorowi i Korrektorowi malarstwa historycznego w ces. Akademii sztuk nadobnych.

Od granic Tureckich d. 30 Grudnia.

Jakkolwiek wielkie są nadzieie w Stambule, że woyna z Rossyią nie przyniesie Turcyi i iey panowaniu w Europie żadnego uszczerbku, położenie iednak Sułtana nie iest naylepsze. W Bośnii nie iest iuż więcey panem, gdyż Bośniacy chcą wedle okoliczności działać, to iest wybić się z pod władzy Sułtana; ale nie chcą, rownie iak Serwiianie, porywczo postępować. Z Albanii niemoże Porta żadnych mieć rekrutów, gdyż Arnauci służą tylko za rzetelną wypłatą żołdu, którego Sułtan nie iest w stanie dostarczać. Cała Macedonia iest z pieniędzy i ludzi ogołocona. Nędza przeniosła się z połnocney Bułgaryi do południowey; rekwizycyie i uciemięrzenia Chrześciian są nieznośne: mało iuż znayduie się w Turczech nie zubożonych Chrześcian. Rewolucyia Francuzka nie postępowała okrutniey wewnątrz krain, iak Mahometyzm w Turczech. Pod Szumlą stoi

wprawdzie iescze woysko, ale choroby z obozowania i niedostatku niszczą go, rownie w iak pozostałych iescze Turcyi twierdzach. Sułtan nie potrafi w roku 1829 ściągnąć tyle rekrutów ile w r. 1828. Niedostatek rekru a obalił Napoleona i obali Mahmuda. Jego karność iest straszna, a kary barbarzyńskie. Wielki Wezyr musiał znaczną liczbę chorych odesłać do Seres i Saloniki. Ci zanieśli w te okolice nerwową gorączkę, które cieszyły się naylepszem zdrowiem. Rossyi nie nie stoczyli iescze walney bitwy, ponieważ i oni doznawali przeszkód, ale po pierwszem pobiciu Turków zobaczemy cuda. Życzeniem Chrześciian iest, aby Rossyia za Bałkanem zgromadziła iak naywięcey kupieckich i woiennych okrętów i wysadziła korpus woyska do Azyi niedaleko Skutary. W Azyi łatwiey iest skruszyć berło Tureckie, niż w Europie, bo tam większa panuie nieiedność, okolice są urodzaynieysze, karność nie tak surowa, bogactwa większe, lubo Chrześciiańscy mieszkańcy są uboższemi od Europeyskich. Przez zniszczenie Janczarów wzrosła moc Baszów, którzy nie lubią miast i lenników. Woysko Rossyyskie w Armenii rozpocznie zapewne wcześnie kampanią, i iakie wypadki nieukontentowanie z rządu Mahmuda i niedostateczność sił iego zrządzić może, każdy sobie wystawi. Nieszczęśliwi Chrześciianie pod iego berłem, pragną, aby nakoniec po zniszczeniu panowania Tureckiego powstało nowe państwo zapewniaiące religiyną wolność.

W okolicy Fokszan upadło niedawno tak wiele śniegu, iż utopiło się w nim kilkunastu ludzi.

Porta posłała nowy firman Xięciu Milosz, rządcy Serwii.

Sułtan żąda, iak głoszą, od nowego Wielkiego Wezyra nietylko odzyskania Warny, ale wszystkich twierdz znayduiących się w ręku Rossyian. Twierdze te osadzone są piechotą Rossyyską.

W jedney z potyczek Turków z Grekami, 60 żołnierzy tureckich, wziętych w niewolą, zaprowadzono do Eginy, i na rozkaz dowódzcy oddziału greckiego, wypalono im na czołach znaki rozpalonem żelazem. Gdy się o tem dowiedział Poseł Angielski przy Porcie Ottomańskiey P. Stradford Canning, uczynił z przystani w Poros, na dniu 23 Listopada odezwę do Prezydenta rządu Greckiego, w którey ubolewaiąc nad zdarzonym wypadkiem, wynurza nad ieie: iż Prezydent nie zaniecha nadal zapobiedz podobnym zdarzeniom. We dwa dni odpowiedział P. Capodistrias, że iuż przedsięwziął w tym celu zaradcze środki i ile możności starać się będzie o odwrócenie tego barbarzyńskiego postępowania; dołączył nadto wyciągi z dwóch urzędowych doniesień, z których iedno świadczy o przyzwoitem zachowaniu się woysk Dem. Ipsylantego, drugie wyłuszcza powód zaszłego zdarzenia w tych słowach: "Znany iest sposób staczania bitew greckiey milicyi z turecką. Przed natarciem, walczący z obu stron, iak owi bohatyrowie Iliady, wyzywaią się przez pogróżki i obelgi. Toż samo zaszło pomiędzy Bejem Prewista i dowódzcą Tsavela. Pierwszy kazał oświadczyć dowódcy greckiemu, aby się nie ważył przybliżać, bo gdy się żywcem w iego ręce dostanie, każe go....... Tsavela odpowiedział, iż Turek dobrze uczyni ieżeli czem prędzey ucieknie; inaczey ieżeli on, albo który z iego żonierzy w padną w moc iego, każe im powypalać znaki na czole. Szczęście posłużyło naszym i dotrzymali obietnicy. Namienic iednak trzeba, że pomiędzy schwytanymi nie wypalono piętna Oficerom; znaki zaś pewypalane prostym żołnierzom tak są lekkie, iż za kilka dni i śladu ich nie będzie."

TEATR NARODOWY.

Dziś w Niedzielę, to iest dnia 25 b. m., daną będzie Wielka Heroczna Melodrama w 3 aktach, z Francuzkiego w Warszawie przełożona, z muzyką sławnego Gretry, pod tytułem *Raul Sinobrody*.

W pierwszy Wtorek, to iest dnia 27 b. m. łącznie JPP. Skibińskiemi, daną będzie Opera komicza w 2 aktach, z Francuzkiego P. d'Artois Achille, z muzyką Herolda, pod tytuł: *Handel na żony*, czyli *lepsze cudze*. — Rozpocznie widowisko bardzo zabawna Komedya w 1 akcie, z Niemieckiego P. Kotzebue na Polski ięzyk przełożona: *Niezgody domowe*.

DONIESIENIA.

Pisarz przy Trybunale Iwszey Instancyi M. W. Krakowa i jego Okręgu, podaie do publiczney wiadomości, iż Kamienica P. Józefa Szymona Białeckiego własna, w Krakowie przy ulicy Grodzkiey pod L. 28 w Gminie I. Okręgu I. M. W. Krakowa, między Kamienicami pod L. 27 P. Tomasza Jarzyńskiego i pod L. 29 P. Józefa Szymona Białeckiego stoiąca, na żądanie P. Ferdynanda Weigel i P. Julianny Grunerowey wdowy, od których P. Win centy Sapor Adwokat O. P. D. pod L. 422 w Krakowie zamieszkały, wywłaszczenie to popiera na satysfakcyią Summ 2386 1/6 Talarów Pruskich P. Weiglowi i 600 Dukatów P. Grunerowey, z procentami i kosztami należącemi się, sprzedaną zostanie stanowczo przez publiczną Licytacyią na Audyencyi Trybunału I. Instancyi M. W. Krakowa w domu pod L. 106 w Krakowie od godziny 10 rano odbywać się maiącą:

Dnia 24go Lutego 1829 roku.

Warunki Licytacyi Wyrokiem Tryb: I. Inst: M. W. Krakowa z dnia 7 Sierpnia 1828 r. ustanowione, są następuiące:

1) Maiący chęć licytowania złoży okrągłą summę 3000 Złp. tytułem Vadii, którą w razie niedopełnienia dalszych warunków utraci i nowa Licytacyia na iego koszt i szkodę ogłoszoną zostanie. Popieraiący iednak przedaż wolnemi są od składania Vadii.
2) Nabywca zapłaci do Skarbu uprzywileowane podatki i procenta od Widerkauffów, iakieby się okazały zaległe.
3) Nabywca zapłaci koszta popierania sprzedaży na ręce popieraiącego Adwokata, natychmiast po wręczeniu sobie wyroku takowe ustanawiaiącego.
4) Ciężary wieczyste i Widerkauffy iakie się okażą, zostaną przy nieruchomości z obowiązkiem opłacania procentów.
5) Po potrąceniu Vadium, złoży nabywca do Depozytu Sądowego ilość uzupełniaiącą połowę wylicytowanego szacunku, a to w ciągu dni czternastu od dnia zalicytowania.
6) Po potrąceniu powyższym sposobem zapłaconey połowy szacunku, oraz po potrąceniu uprzywileowanych podatków i procentów zaległych, kosztów exekucyinych i ciężarów hypotecznych przy nieruchomości zostaiących; resztuiącą ilość wylicytowanego szacunku zatrzyma przy sobie nabywca aż do skutków klassyfikacyi, i takową wierzycielom użytecznie umieszczonym za assygnacyami sądownie wypłaci z procentem po 5/100 od dnia zalicytowania, iako terminu od którego przychody z zalicytowaney nieruchomości, iuż do niego należeć będą.

Cena pierwszego wywołania zniżona do dwóch trzecich części iest 19,328 Złp. 20 gr. monetą srebrną.

Na takową przeto Licytacyią wzywaią się wszyscy chęć kupienia maiący, a zarazem prócz szczególnie iuż poprzednio wezwanych wierzycieli wykazem hypotecznym objętych, wszyscy iakiekolwiek prawo rzeczowe maiący, aby pod rygorem prekluzyi na terminie tym złożyli na Audyencyi Trybunału wszelkie tytuły swych praw i wierzytelności, z wykazem mianych pretensyy i ustanowieniem Adwokata.

W Krakowie dnia 22 Stycznia 1829 r. *Kuliczkowski*, Pisarz Tryb.

Komornik Sądowy uwiadomia Publiczność, iż dnia 27 Stycznia 1829 i następnych o godzinie 9tey ranney, w Dobrach wsi Alexandrowicach w Okręgu W. M. Krakowa położonych w Dworze pod L. 1. 2, odbędzie się sprzedaż przez publiczną Licytacyą ruchomości w drodze exekucyi Sądowey zatradowanych, iako to: mebli rozmaitych pokoiowych zwyczaynych, tudzież machoniowych stolików, stołów, kanap, tac, i t. p. zboża rożnego w snopie, jałownika różney sierci, owiec, lasu morgów dziesięć za gotowe pieniadze, dochód z propinacyi dóbr Alexandrowic dwóch karczm Kochanowski i Alexandrewski na wydzierżawienie trzechletnie wystawia się. Chęć licytowania maiący propinacyie na powyższe mieysce i termin licytacyi zaopatrzeni w Vadium Złp. 600 zechcą się stawić.

W Krakowie dnia 23 Stycznia 1829 r. *J. Słodkowski*, Kom: Sąd.